

Sygn. akt III KO 96/20

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

w sprawie **W. Ś., A. T., M. Ś., K. B., K. Ś., S. P. i M. D.**

oskarżonych m.in. z art. 62 § 2 k.k.s. i in. oraz **M. B.** oskarżonej z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 5 listopada 2020 r.,

wystąpienia Sądu Okręgowego w S.,

o przekazanie sprawy o sygn. akt II K (...) innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 września 2020 r. Sąd Okręgowy w S. w sprawie II K (...), zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy oskarżonych W. Ś., A. T., M. Ś., K. B., K. Ś., S. P., M. D. i M. B. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Wymienionym osobom, poza M. B., zarzucono dopuszczenia się szeregu przestępstw karno-skarbowych, przeciwko mieniu, dokumentom, jak i obrotowi gospodarczemu. Jak podniesiono w uzasadnieniu postanowienia, oskarżonym: M. Ś. w pkt 15 i 16 aktu oskarżenia, W. Ś. w pkt 7, 10, 12, 19, 23 26, 29, 31, 41 i 54 aktu oskarżenia, A. T. w pkt 7, 12, 14 i 19 aktu oskarżenia, K. B. w pkt 4, 6, 9 i 12 aktu oskarżenia, K. Ś. w pkt 7, 9 i 12 aktu oskarżenia oraz S. P. w pkt 3, 6 i 9 aktu oskarżenia, postawiono zarzuty m.in. z art. 300 § 1, 2 i 3 k.k. w zw. z art. 301 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k., gdzie wśród

pokrzywdzonych występuje Sąd Okręgowy w S.. W ocenie Sądu okoliczność ta uzasadnia, by sprawę rozpoznał inny sąd równorzędny, albowiem zachodzą, chociażby niesłuszne, obawy o bezstronność sądu właściwego do rozpoznania sprawy w sytuacji, gdy w charakterze pokrzywdzonego występuje sąd lub Prezes tego sądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje

Wniosek Sądu Okręgowego w S. zasługuje na uwzględnienie.

Należy pamiętać, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy. Sąd Najwyższy niejednokrotnie zwracał uwagę, iż zastosowanie tej instytucji może nastąpić tylko wtedy, gdy występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Zdaniem Sądu Najwyższego okoliczność taka zaistniała w przedmiotowej sprawie, albowiem Sąd Okręgowy w S. występuje w roli pokrzywdzonego, a „pożądane byłoby, aby sąd nie rozpoznawał sprawy, w której on sam występuje w charakterze pokrzywdzonego, w czym znalazłaby wyraz szeroko rozumiana zasada *nemo iudex in causa sua*” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2004 r., V KO 70/04, OSNKW 2004, poz. 2119, czy z dnia 20 stycznia 2004 r., IV KO 53/03, Legalis nr 100574).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił przekazać sprawę do rozpoznania, zważywszy na odległość i połączenia komunikacyjne, innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Okręgowemu w G.

Na marginesie należy zauważyć, że sprawność postępowania sądowego w omawianej sprawie może nasuwać istotne wątpliwości. Stosownie do art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k., obowiązkiem sądu jest dbałość o to, by rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło w rozsądnym terminie. Akt oskarżenia wpłynął do Sądu Okręgowego w S. w dniu 23 lipca 2019 r. Z jego treści w oczywisty sposób wynikało, że jednym z pokrzywdzonych w sprawie jest Sąd Okręgowy w S. Nie stanowiło to jednak przeszkody do podejmowania przez ten Sąd szeregu czynności procesowych związanych m.in. i rozpoznawaniem wniosków i środków odwoławczych. Inicjatywa Sądu, znajdująca oparcie w przepisie art. 37 k.p.k. wywołana została wnioskiem obrońcy jednego z oskarżonych (k – 11623), złożonym dopiero w dniu 25 września

2020 r., który z kolei pozostawał w związku z terminem rozprawy głównej wyznaczonym na dzień 29 września 2020 r. Choć „kolizja interesów” w omawianej sprawie, ze względu na procesową rolę Sądu Okręgowego w S., jest oczywista, to jednak spóźnione dostrzeżenie tej okoliczności prowadzić może do obiektywnej przewlekłości postępowania, to zaś nakłada na Sąd wskazany do rozpoznania sprawy obowiązek podjęcia czynności zmierzających do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie.